

Επενδύσεις, Επενδύσεις, Επενδύσεις...

24 Σεπτεμβρίου 2015

Επισκόπηση

- Το 2014 οι επενδύσεις ανήλθαν σε €18 δισ., εκ των οποίων €12 δισ. ήταν οι επιχειρηματικές επενδύσεις. Με τις ετήσιες αποσβέσεις (αναπλήρωση του αποθέματος κεφαλαίου - εργοστασίων, μηχανολογικού εξοπλισμού, κατοικιών, κλπ. - που γηράσκει) να διαμορφώνονται σε €33 δισ. ετησίως, προφανώς επενδύονται λιγότερα απ' ό,τι απαιτείται για να διατηρηθεί σταθερό το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων, το οποίο και διαρκώς συρρικνώνεται. Προκύπτει, λοιπόν, η ανάγκη για ένα μεγάλο επενδυτικό άλμα. Με οικονομική ανάκαμψη και αποφυγή νέων δημοσιονομικών ελλειμμάτων, η εθνική αποταμίευση, που είναι αρνητική, θα αρχίσει σταδιακά να ενισχύεται, καθώς θα αυξάνονται τα εγχώρια εισοδήματα από την αύξηση της παραγωγικότητας που θα φέρουν οι επενδύσεις. Οι άνεργοι, όμως, δεν μπορούν να περιμένουν. Δεδομένης της ανεπάρκειας των εγχώριων αποταμιευτικών πόρων, απαιτείται μαζική εισροή επενδυτικών κεφαλαίων από το εξωτερικό. Ιδού, λοιπόν, το ζητούμενο. Τα επόμενα επτά χρόνια, χρειαζόμαστε *grosso modo* €15 δισ. τον χρόνο περισσότερα απ' ό,τι επενδύουμε σήμερα μόνο και μόνο για να διατηρήσουμε το σημερινό επίπεδο ευημερίας. Χρειαζόμαστε, δηλαδή, επιπλέον επενδύσεις € 105 δισ., όταν το πακέτο Γιούνκερ (που είναι ζήτημα αν τα μισά αφορούν σε επενδύσεις) δεν υπερβαίνει τα €35 δισ. στην επταετία. Και αν θέλουμε να βελτιώσουμε την ζωή μας, θα πρέπει οι επενδύσεις να είναι κατά πολύ μεγαλύτερες. Οι επιλογές, λοιπόν, είναι μπροστά μας. Το πολιτικό σύστημα χρειάζεται να ανταποκριθεί στις εκκλήσεις της αγοράς για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες για να φέρουν οι επενδυτές τα λεφτά τους στην χώρα. Αλλιώς ... *lasciate ogni speranza* (Dante Alighieri)!
- Η νέα κυβέρνηση συνεργασίας ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ ανέλαβε ήδη καθήκοντα, έχοντας πλήρη επίγνωση των προτεραιοτήτων που αναφέρονται στο 3^ο μνημόνιο, καθώς και την ανάγκη για αποτελεσματική υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, όπως έχουν συμφωνηθεί με τους εταίρους μας. Το πρώτο θετικό βήμα είναι η ανασύσταση του χαρτοφυλακίου Βιομηχανίας με επισπεύδοντα Υφυπουργό καθώς και ο θεματικός περιορισμός των αρμοδιοτήτων κρίσιμων παραγωγικών Υπουργείων, που στα προηγούμενα πολύπλοκα και βαριά σχήματα δεν κατάφεραν τον αναγκαίο συντονισμό πολιτικών και δράσεων. Κρίσιμος παράγοντας είναι τα πρόσωπα που θα στελεχώσουν τις ΓΓ κάθε παραγωγικού Υπουργείου να διαθέτουν αυξημένη τεχνική κατάρτιση για κάθε τομέα ευθύνης.
- Η καλή πορεία των εσόδων τον Αύγουστο οφείλεται στη μερική αναπλήρωση της υστέρησης εσόδων των προηγούμενων μηνών. Η αγορά συνεχίζει να πληρώνει τις υποχρεώσεις της προς την εφορία, παρά την επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων. Η διατήρηση ενός υψηλού πρωτογενούς πλεονάσματος προκύπτει από τη συνέχιση της υστέρησης δαπανών που σημαίνει παράταση της στέρησης ρευστότητας από την αγορά, μέχρι να ομαλοποιηθεί η χρηματοδότηση του κράτους. Μια αύξηση των νέων ληξυπρέθεσμων οφειλών των ιδιωτών δεν ανατρέπει την εικόνα αυτή καθώς εξηγείται από εποχικούς λόγους και από τις παρατάσεις που έδωσε η εφορία κατά τη διάρκεια επιβολής των αρχικών - πολύ αυστηρών - ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων.
- Τον Ιούλιο η πορεία των εξαγωγών αγαθών εκτός καυσίμων και πλοίων συνεχίζεται θετική, αν και αποδυναμωμένη, με τη νέα μεθοδολογία της ΤεΕ που δε βασίζεται πλέον στα εισερχόμενα εμβάσματα πληρωμής των εξαγωγών. Τα έσοδα από τουρισμό ακολουθούν ανοδική πορεία η οποία όμως είναι σημαντικά αποδυναμωμένη σε σχέση με τον Μάιο. Τα έσοδα από τη ναυτιλία και λοιπές υπηρεσίες, που υπολογίζονται ακόμα από τα εισερχόμενα εμβάσματα σε ελληνικές τράπεζες, μειώνονται σημαντικά αντανακλώντας, πλέον, πιθανή κατάθεση εσόδων σε αλλοδαπές τράπεζες. Η μείωση των εισαγωγών λόγω *capital controls* οδήγησε στη σημαντική βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου.
- Η αγορά εργασίας πλέον δεν καθορίζεται μόνο από όσους ψάχνουν ή έχουν δουλειά αλλά και από όσους μεταναστεύουν, με αποτέλεσμα οι δείκτες ανεργίας να έχουν σταθεροποιηθεί ή και να βελτιώνονται χωρίς να υπάρχει απαραίτητα αντίστοιχη αύξηση απασχόλησης. Παράλληλα, συνεχίζει να υποχωρεί ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία ανεξάρτητα της υποχώρησης των τιμών καυσίμων.
- Η κατανομή των εργαζόμενων και των αποδοχών τους αναδεικνύει τη σημασία των μεγαλύτερων επιχειρήσεων για την εξασφάλιση καλών μισθών και εργασιακών συνθηκών πλήρους απασχόλησης, τη στιγμή που η βιομηχανία συνεχίζει να συνεισφέρει άμεσα κάθε μήνα περίπου το 25% της μισθοδοσίας των επιχειρήσεων και των εισφορών των ασφαλιστικών ταμείων.

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist
E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +302115006104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor
E: mmitsopoulos@sev.org.gr
T: +302115006157

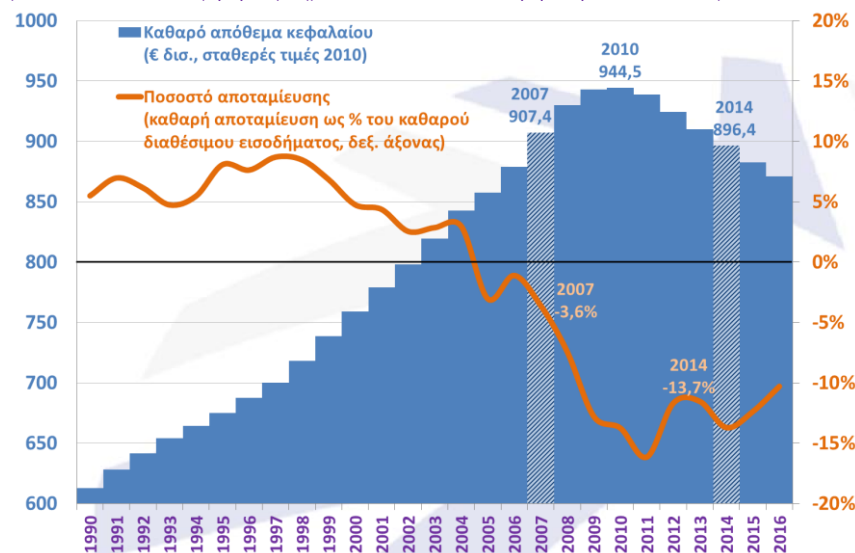
Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor
E: printsipas@sev.org.gr
T: +302115006176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Quo Vadis, Graecia?

Επενδύσεις και Αποταμίευση, 1990 – 2016: η άνοδος και η πτώση του βιοτικού επιπέδου των Ελλήνων

(AMECO, 1990 - 2016 (προβλέψεις) και ΕΛΣΤΑΤ, εθνικοί λογαριασμοί 2006 - 2014)

Επενδύσεις τώρα!

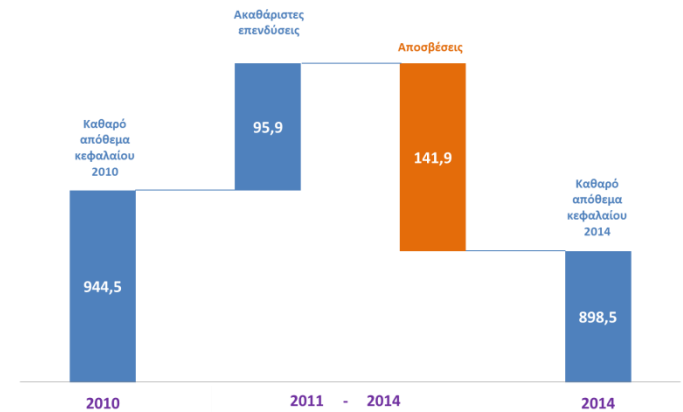
Η χώρα βρίσκεται μπροστά σε μία περίοδο επώδυνης προσαρμογής, διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και αύξησης του φορολογικού βάρους, όπου η εφαρμογή των συμφωνηθέντων μέτρων του Μνημονίου προβάλλει ως απαραίτητη προϋπόθεση για την οικονομική σταθερότητα. Το βαρύ αυτό φορτίο επωμίζεται η νέα κυβέρνηση συνασπισμού ΣΥΡΙΖΑ και Ανεξαρτήτων Ελλήνων που προέκυψε από τις εκλογές της 20ης Σεπτεμβρίου 2015 και το νέο Κοινοβούλιο οκτώ κομμάτων, στο οποίο ο κυβερνητικός συνασπισμός διαθέτει πλειοψηφία με 155 έδρες. Η χώρα θα πρέπει να μάθει να πορεύεται με κυβερνήσεις συνασπισμού κομμάτων, που είναι απότοκο του κατακερματισμού του πολιτικού συστήματος. Οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων και ο κίνδυνος εξόδου της χώρας από την Ευρωζώνη, που κυριάρχησαν στην προηγούμενη περίοδο, φαίνεται όντως να ασκούν παιδευτικό ρόλο στην ελληνική πολιτική σκηνή. Οι ψηφοφόροι απομακρύνονται, λόγω της αβεβαιότητας, από τα πολιτικά κόμματα που είναι αντιευρωπαϊκά ή υπέρ της δραχμής. Ταυτόχρονα, το πολιτικό προσωπικό φαίνεται να ασπάζεται σταδιακά όλο και περισσότερο, λόγω των αδιεξόδων του πελατειακού συστήματος, την ανάγκη για διαρθρωτικές αλλαγές. Έτσι, μακροπρόθεσμα η σταθερότητα του πολιτικού συστήματος θα ενισχύεται με την διαμόρφωση ισχυρότερων «κυβερνητικών» κομμάτων, ικανών να συνεργασθούν με άλλα ομοειδή κόμματα που είναι προσανατολισμένα πολιτικά προς την Ευρώπη και οικονομικά προς τις αγορές. Στο μεταβατικό διάστημα, η συνεκτικότητα του συστήματος εξυπηρετείται από την εφαρμογή του Μνημονίου, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η πορεία προς την σταθερότητα θα είναι γραμμική. Το στοίχημα θα κερδηθεί μόνον εάν η οικονομία αρχίσει να ανακάμπτει και να δημιουργεί δουλειές για όλους, έτσι ώστε να αρχίσει να ενισχύεται η πολιτική σταθερότητα.

Η ανάκαμψη της οικονομίας προϋποθέτει την ανάκαμψη των επενδύσεων. Στο Διάγραμμα 1, εμφανίζεται σε σταθερές τιμές, η μείωση του καθαρού αποθέματος κεφαλαίου της χώρας λόγω της διαχρονικής μείωσης των επενδύσεων μεταξύ 2007 και 2014. Στην επταετία 2007-2014 (Πίνακας 1), οι επενδύσεις μειώθηκαν κατά 70% από €62 δισ. το 2007 σε €18 δισ. το 2014. Το 2007, οι επενδύσεις σε κατοικίες αντιπροσώπευαν το 41% του συνόλου. Το 2014, μόλις το 10%, δηλαδή μία μείωση κατά 93% (από €25 δισ. σε €2 δισ.). Με τις τιμές να έχουν μειωθεί κατά 36%, η πραγματική μείωση των επενδύσεων σε κατοικίες ήταν -57%. Το 2007, οι επιχειρηματικές επενδύσεις (πλην κατασκευών) ήταν €16 δισ., το 2014 μόλις €6 δισ. Επίσης, ενώ το 2007, οι καθαρές επενδύσεις (μετά από αποσβέσεις) ήταν €30 δισ., οι καθαρές επενδύσεις το 2014 ήταν αρνητικές κατά €15 δισ. Δηλαδή, οι επενδύσεις που γίνονται (€18 δισ.) δεν αρκούν ούτε για να καλύψουν την απόσβεση (€33 δισ.) του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού που έχει συσσωρευθεί στο παρελθόν. Με άλλα λόγια, ο κεφαλαιουχικός εξοπλισμός της χώρας (εργοστάσια, μηχανήματα, σπίνια, κλπ.) μειώνεται κατά €15 δισ. τον χρόνο, ή διαφορετικά, οι επενδύσεις πρέπει να αυξηθούν κατά €15 δισ. ετησίως, μόνο και μόνο για να συντηρούμε τον κεφαλαιουχικό εξοπλισμό της χώρας στα σημερινά επίπεδα. Με τους σημερινούς ρυθμούς αύξησης των επενδύσεων, το βιοτικό επίπεδο (που συναρτάται με τον κεφαλαιουχικό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται) θα συνεχίσει να συρρικνώνεται. Κάθε χρόνο πρέπει να επενδύουμε τουλάχιστον €33 δισ., απλώς και μόνο για να διατηρείται το επίπεδο διαβίωσης του πληθυσμού, και, πάνω από €33 δισ. τον χρόνο εάν θέλουμε το επίπεδο διαβίωσης να βελτιώνεται. Εμείς επενδύουμε μόνο €18 δισ. τον χρόνο. Επειδή μπαίνουν και €5 δισ. τον χρόνο από το εξωτερικό, η ετήσια καθαρή αποσπένδυση (-€15 δισ.) χρηματοδοτείται από ετήσια αρνητική καθαρή αποταμίευση -€20 δισ., κοινώς, τρώμε από τα έσοδα και από την χρηματοδοτική στήριξη των Μνημονίων. Η καθαρή αποταμίευση ήταν αρνητική και το 2007 (-€7 δισ.), αλλά οι καθαρές επενδύσεις (€30 δισ.) χρηματοδοτούνταν από το εξωτερικό (με τον τεράστιο δανεισμό που γινόταν κυρίως από το δημόσιο λόγω των μεγάλων δημοσιονομικών ελλειμμάτων), αλλά και από τον ιδιωτικό τομέα (τράπεζες, ιδιωτικές επιχειρήσεις), όπως αποτυπώνονταν στο μεγάλο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Σήμερα, η δυνατότητα δανεισμού εξέλειπε λόγω των Μνημονίων, τα

Διάγραμμα 1: Καθαρό απόθεμα κεφαλαίου 2010 – 2014 (τρέχουσες τιμές)

(AMECO και ΕΛΣΤΑΤ, εθνικοί λογαριασμοί)

Πίνακας 1: Αποταμίευση και επενδύσεις 2007 - 2014

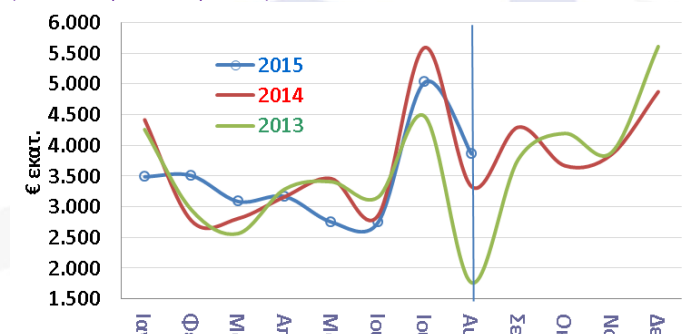
(ΕΛΣΤΑΤ, τριμηνιαίοι εθνικοί λογαριασμοί θεσμικών τομέων, 2007 - 2014)

	(ποσά σε € δισ.)	2007	2014
Αποταμίευση		61,9	18,1
Νοικοκυριά		6,5	-10,7
Επιχειρήσεις		26,2	25,5
Γενική Κυβέρνηση		-7,8	-1,6
Αποταμιεύσεις από το εξωτερικό*		37,0	4,9
Επενδύσεις		61,9	18,1
Κατοικίες		25,2	1,8
Επιχειρηματικές (Κατασκευές πλην κατοικιών)		(8,5)	(5,9)
Γενική Κυβέρνηση		10,0	6,9
Μεταβολή αποθεμάτων		2,0	-2,6
Αποσβέσεις		-31,8	-33,0
Καθαρές επενδύσεις		30,1	-14,9
Καθαρή αποταμίευση		-6,9	-19,8
Καθ. κεφαλ. μεταβιβάσεις από το εξωτερικό		5,0	11,4
Δανεισμός (Ισοζύγιο τρεχ. συναλλαγών)		32,0	-6,5
Αποπληθωριστής ΑΕΠ (δείκτης)		100,0	103,7
Αποπληθωριστής επενδύσεων (δείκτης)		100,0	97,9
Τιμές ακινήτων (δείκτης)		100,0	64,3

* Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (+έλλειμμα) συν καθαρές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις από το εξωτερικό (+καθαρή εισροή)

Διάγραμμα 2: Καθαρά έσοδα (*) τακτικού προϋπολογισμού

(Υπ. Οικονομικών. Αυγ. 2015)

(*) έχουν αφαιρεθεί €555 εκατ. από έκτακτα έσοδα που κατέβαλε το ΤΧΣ τον Απρίλιο 2015 καθώς και €555 και €291 εκατ. από ANFA&SMP για το 2014 και 2015 αντίστοιχα.

ελλείμματα του δημοσίου έχουν σχεδόν εξαφανισθεί και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών είναι σε πλεόνασμα, καθώς η χώρα προσπαθεί να προσαρμοσθεί έτσι ώστε να εξυπηρετήσει τα χρέη της. Η προδιαγεγραμμένη πορεία με την εφαρμογή του 3ου Μνημονίου είναι να επανέλθει η χώρα σε ανάπτυξη με επενδύσεις που θα χρηματοδοτηθούν βασικά από το εξωτερικό λόγω της αρνητικής αποταμίευσης των νοικοκυριών και της σχετικά χαμηλής κερδοφορίας των επιχειρήσεων (με τα κέρδη να απορροφώνται σε μεγάλο βαθμό από τις αποσβέσεις). Σημειώνεται εν προκειμένω ότι οι αποσβέσεις στους εθνικούς λογαριασμούς είναι υψηλές λόγω του υψηλού αποθέματος κατοικιών που έχει δημιουργηθεί τα τελευταία 30 χρόνια, όπου η αγορά ακινήτων γνώρισε μεγάλες δόξες με την αντιπαροχή, της εισοδο της χώρας στην Ευρωζώνη και τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 2004, και την επίπλαστη ευημερία λόγω δανεικών από το εξωτερικό. Αυτή την φορά, όμως, οι επενδύσεις θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από αύξηση της εγχώριας αποταμίευσης των νοικοκυριών και από εισροές αποταμιεύσεων από το εξωτερικό, όχι τόσο με τη μορφή δανεισμού μέσω αγοράς κρατικών ομολόγων, αλλά μάλλον με την μορφή εισροής κεφαλαίων για άμεσες επενδύσεις και επενδύσεις χαρτοφυλακίου σε τίτλους ιδιωτικών επιχειρήσεων (μετοχές και εταιρικά ομόλογα), καθώς η οικονομία θα αναπτύσσεται και θα δημιουργεί νέα εισοδήματα και νέες επενδυτικές ευκαιρίες.

Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις

Δημοσιονομικές εξελίξεις: Το διάστημα Ιανουαρίου-Αυγούστου το πρωτογενές αποτέλεσμα της κεντρικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους €3,8 δις έναντι πρωτογενούς πλεονάσματος €1,95 εκατ. για την ίδια περίοδο το 2014 και στόχου για πρωτογενές έλλειμμα €3,3 δις. Μετά την αφαίρεση της έκτακτης καταβολής €555 εκατ. από το ΤΧΣ και των εσόδων από ANFA&SMP (ως έχει τα χρήματα αυτά κατατίθενται σε λογαριασμό στην ΕΚΤ σαν εγγύηση για τα άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ, [βλέπε ΔΤ της ΤτΕ](#) για το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών Ιουλίου που αναφέρει τη μεταφορά αυτή, τη [δήλωση της 17/7/2015 του Eurogroup](#) για χρήση των κονδυλίων αυτών ως εγγύηση ή εναλλακτικά για επιστροφή του στα κράτη-μέλη και [δήλωση Eurogroup της 27/6/2015](#) για τη λήξη της παλιότερης συμφωνίας μεταφοράς των κερδών αυτών στον ελληνικό προϋπολογισμό), το πλεόνασμα αυτό υποχωρεί αντίστοιχα και για το 2015 διαμορφώνεται σε €2,9 δις (Πίνακας 2). Τα καθαρά έσοδα του Αυγούστου κινήθηκαν άνω των περυσινών επιπέδων (Διάγραμμα 1), καθώς πληρωμές φόρου εισοδήματος και ΦΠΑ, που είχαν αναβληθεί τους προηγούμενους μήνες, καταβάλλονται από τους φορολογούμενους και αναπληρώνουν μερικά την υστέρηση εσόδων προηγούμενων μηνών – υστέρηση που παραμένει όμως τόσο σε σχέση με πέρυσι όσο και με τους στόχους του 8μήνου. Η καλή αυτή πορεία εσόδων ειδικά τον Αύγουστο συνεπώς δεν αρκεί για να καλύψει την υστέρηση εσόδων που υπάρχει από την αρχή του έτους και για την ταμειακή εξισορρόπηση της οποίας συνεχίζεται η συγκράτηση των πρωτογενών δαπανών καθώς και των δαπανών για επενδύσεις – συγκράτηση δαπανών που συνεχίζει να βασίζεται κυρίως σε μέτρα που στερούν ρευστότητας από την αγορά. Επίσης, αν και οι φορολογούμενοι τον Αύγουστο κατέβαλλαν με συνέπεια φόρους καλύπτοντας έτσι μέρος της υστέρησης των προηγούμενων μηνών, αυξήθηκαν και οι νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς το δημόσιο κατά €645 εκατ., με ρυθμό ψηλότερο του Ιουλίου και επανερχόμενες στα ύψη του Ιουνίου 2015 (Διάγραμμα 3). Πάντως οι παρατάσεις στην πληρωμή των υποχρεώσεων προς την εφορία κατά τη διάρκεια της τραπεζικής αργίας που ίσχυσε κατά τον Ιούλιο είναι αναμενόμενο να οδήγησε στη μη καταγραφή νέων ληξιπρόθεσμων οφειλών κατά τη διάρκεια της παράτασης. Επίσης, η αύξηση των βεβαιωμένων φορολογικών υποχρεώσεων μαζί με τις διακοπές παραδοσιακά τον Αύγουστο οδηγεί σε αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και συνεπώς για την ώρα η πορεία των νέων ληξιπρόθεσμων οφειλών των ιδιωτών προς το δημόσιο δεν ανατρέπει την εικόνα μιας αγοράς που είναι πιο συνεπής ως προς την καταβολή των βεβαιωμένων φορολογικών της υποχρεώσεων, σε σύγκριση με το 2014 για το οποίο υπάρχουν στοιχεία για παράδειγμα. Το σύνολο των παλαιών ληξιπρόθεσμων οφειλών με τη σειρά του συνέχισε να

Πίνακας 2: Μηνιαία στοιχεία κεντρικής κυβέρνησης

(Υπ. Οικονομικών. Αυγ. 2015)

Στοιχεία Υπ. Οικονομικών. € εκατ.	Ιωλ -Αύγ.		Ιωλ -Αύγ.			
	2014	2015	Δ%	Στόχος	Δ%	
Καθαρά έσοδα τ.π. *	29.021	27.855	-4,0%	31.923	-4.068	-12,7%
Πρωτογενείς δαπάνες τ.π.	27.000	24.720	-8,4%	27.517	-2.797	-10,2%
Έσοδα ΠΔΕ	3.348	2.067	-38,3%	2.150	-83	-3,9%
Δαπάνες ΠΔΕ	3.308	1.563	-52,8%	3.090	-1.527	-49,4%
Πρωτογενές πλεόνασμα (+) κ.π.*	1.396	2.955	111,7%	2.418	537	22,2%

τ.π. τακτικός προϋπολογισμός

κ.π. κρατικός προϋπολογισμός = τ.π. συν προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων (ΠΔΕ)

(*) έχουν αφαιρεθεί €555 εκατ. από έκτακτα έσοδα που κατέβαλε το ΤΧΣ τον Απρίλιο 2015 καθώς και €55 και €291 εκατ. από ANFA&SMP για το 2014 και 2015 αντίστοιχα.

Διάγραμμα 3: Νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές προς δημόσιο

(Υπ. Οικονομικών. Αυγ. 2015)

Πίνακας 3: Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

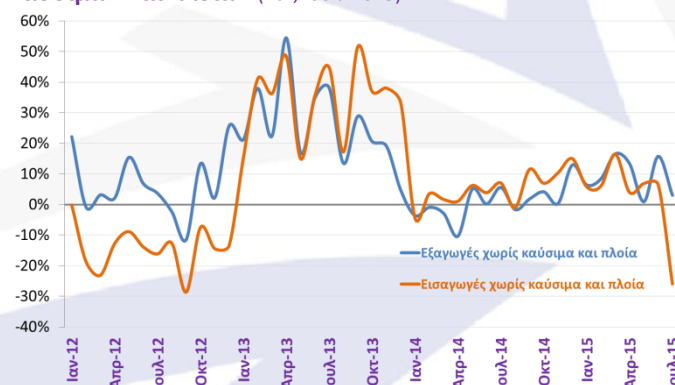
(ΤτΕ, Ιουλ. 2015)

	Σύνολο	Ιωλ ούαριος – Ιούλιος		
		2014	2015	%Δ
Ισοζύγιο αγαθών	-22.279,4	-12.940,1	-10.212,9	-21,1%
Εξαγωγές χωρίς καύσιμα	17.112,1	9.834,7	10.722,3	9,0%
Εξαγωγές καυσίμων	9.049,8	5.392,5	3.958,5	-26,6%
Εισαγωγές χωρίς καύσιμα	30.884,1	17.765,2	18.174,4	2,3%
Εισαγωγές καυσίμων	15.384,2	8.743,5	6.364,1	-27,2%
Εισαγωγές πλοίων	2.799,2	2.045,9	512,8	-74,9%
Εισπράξεις από υπηρεσίες	31.051,3	16.719,7	16.268,5	-2,7%
Τουρισμός	13.393,1	6.585,2	6.994,7	6,2%
Μεταφορές	13.130,8	7.424,8	6.895,4	-7,1%
Άλλες υπηρεσίες	4.527,4	2.709,7	2.378,4	-12,2%
Εισροές από ΕΕ	4.231,5	3.214,8	3.609,3	12,3%
Τρέχουσες	1.441,7	1.227,9	2.822,4	129,9%
Κεφαλαιακές	2.789,8	1.986,9	786,9	-60,4%
Ισοζύγιο τρεχουσών	-1.671,1	-804,6	966,0	220,1%

* Περιλαμβάνονται και οι κεφαλαιακές μεταβιβάσεις

Διάγραμμα 4: Μεταβολή εισαγωγών και εξαγωγών πλην καυσίμων και πλοίων

(ΤτΕ, Ιουλ. 2015)

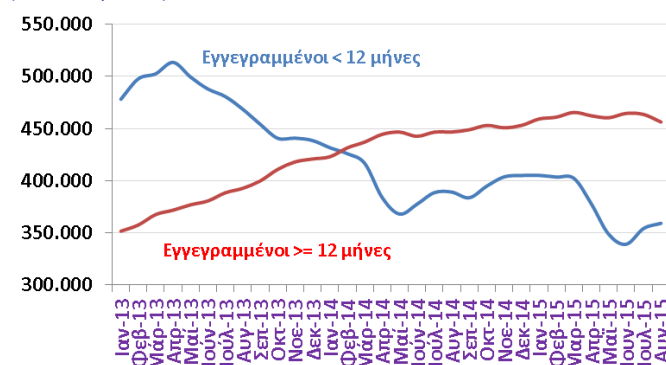
μειώνεται ελαφρά, στα €72,2 δις με αποπληρωμές €100 εκατ. που είναι κάπως χαμηλότερες του συνηθισμένου μηνιαίου ποσού ύψους περί των €150 εκατ. Έτσι, η εκτέλεση του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (ΠΔΕ) έχει προχωρήσει σε δαπάνες €1,5 δις έναντι στόχου €3,1 δις και περυσινής επίδοσης €3,3 δις. Αντίστοιχα η συγκράτηση των πρωτογενών δαπανών κατά €2,3 δις σε σχέση με πέρυσι την ίδια περίοδο και κατά €2,8 δις σε σχέση με το στόχο υποδηλώνει παραπέρα συγκράτηση δαπανών, αν και με μικρότερο ρυθμό, σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες.

Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών: Τον Ιούλιο του 2015, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε πλεόνασμα €4,3 δις., μεγαλύτερο κατά €3 δις. από εκείνο του Ιουλίου του 2014, οδηγώντας το διάστημα Ιανουαρίου – Ιουλίου σε πλεόνασμα €966 εκατ. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στην εισοδηματική επίδοση, ενώ το πλεόνασμα του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκε κατά €1,2 δις., κυρίως λόγω της μεγάλης μείωσης (40,7%) των εισαγωγών, οφειλόμενη σε μεγάλο βαθμό στην επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (Διάγραμμα 4). Επιπλέον, η βελτίωση του ισοζυγίου των καυσίμων αντανάκλασε σε μεγάλο βαθμό την πτώση της τιμής του πετρελαίου. Οι εισπράξεις από ταξιδιωτικό συνάλλαγμα αυξήθηκαν τον Ιούλιο σε ετήσια βάση κατά 3,5% - επίδοση θετική αλλά όπως και τον Ιούνιο σημαντικά αποδυναμωμένη σε σύγκριση με τον Απρίλιο και τον Μάιο όταν η αύξηση ήταν 17%. Η βελτίωση του ισοζυγίου υποστηρίχθηκε και από τη μείωση κατά 18,7% των δαπανών των Ελλήνων ταξιδιωτών στο εξωτερικό. Από την άλλη, οι εισπράξεις από υπηρεσίες μεταφορών μειώθηκε -59,8% σε σχέση με τον Ιούλιο 2014, εξέλιξη που ενδέχεται να αντανάκλασε την πρακτική των ναυτιλιακών εταιρειών να ζητούν κατάθεση ναύλων εκτός Ελλάδας. Μείωση υπάρχει και στα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες (-49,3%). Συνολικά, η αναθεώρηση της μεθοδολογίας της ΤτΕ έχει εξαλείψει την απόκλιση που υπήρχε από το τέλος του 2014 με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ σε ότι αφορά τις εξαγωγές αγαθών. Τώρα και οι δυο οργανισμοί βασίζονται στα στοιχεία των τελωνείων για την εκτίμηση της αξίας των εξαγωγών αγαθών.

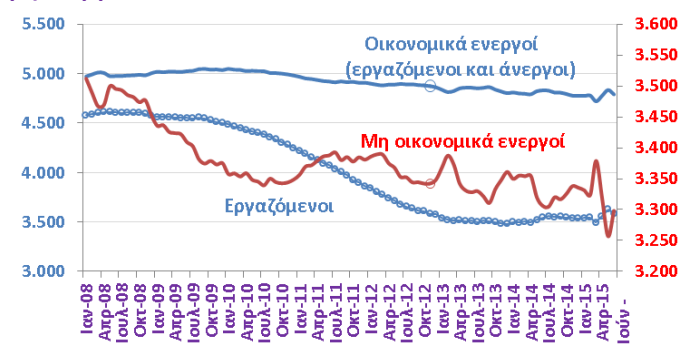
Αγορά εργασίας: Η εποχική αύξηση των επιδοτούμενων της εκπαίδευσης οδήγησε, όπως είναι αναμενόμενο, στην αύξηση των επιδοτούμενων τον Αύγουστο, μήνα κατά τον οποίο οι επιδοτούμενοι του τουρισμού έχουν ήδη ελαχιστοποιηθεί. Συνολικά όμως και σε σχέση με τον Αύγουστο του 2014 το ύψος των επιδοτούμενων παραμένει αισθητά χαμηλότερο - 106.350 αντί 111.789. Την ίδια ώρα οι εγγεγραμμένοι μακροχρόνια άνεργοι (που αναζητούν εργασία) μειώθηκαν κατά 7.300 σε σχέση με τον Ιούλιο και ανήλθαν σε 456.285. Σε ότι αφορά τους ανέργους για λιγότερο από 12 μήνες καταγράφεται μια αύξηση κατά 4.957 σε 359.149. Το επίπεδο αυτό όμως παραμένει αισθητά χαμηλότερο της περιόδου Νοεμβρίου 2014-Μαρτίου 2015, ενώ και το σύνολο των ανέργων τον Αύγουστο 2015 (815.434) παραμένει αισθητά χαμηλότερο των ανέργων του Αυγούστου 2014 (835.844, Διάγραμμα 5). Οι εξελίξεις αυτές όμως πρέπει πλέον να σταθμιστούν με τη συνεχιζόμενη μείωση του πληθυσμού σε παραγωγικές ηλικίες - και ειδικά των νεότερων ηλικιών. Η μείωση αυτή οφείλεται τόσο σε δημογραφικές εξελίξεις όσο και στην αυξανόμενη μετανάστευση ειδικά νέων με υψηλές δεξιότητες. Ενδεικτικά, ο μη οικονομικά ενεργός πληθυσμός της χώρας (ηλικίας άνω των 15 ετών) τον Ιούνιο του 2015 ήταν κατά 200 χιλιάδες άτομα μικρότερος του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Ιουνίου 2008. Αποτέλεσμα αυτής της σημαντικής μείωσης του πληθυσμού ειδικά των νέων είναι η σταθεροποίηση των δεικτών ανεργίας να μην προκύπτει πάντα μονοσήμαντα από μια βελτίωση της απασχόλησης, όπως δείχνει η εξέλιξη του δείκτη απασχόλησης της ΕΛΣΤΑΤ για τις ηλικίες 20-24 ετών για παράδειγμα (Διάγραμμα 6).

Κύκλος εργασιών στη βιομηχανία: Αρνητικά κινούνται οι πωλήσεις στη βιομηχανία τον Ιούλιο του 2015, με τους περισσότερους κλάδους να παρουσιάζουν σημαντική πτώση. Ειδικότερα, ο γενικός δείκτης κύκλου εργασιών μειώθηκε κατά -15,4% σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2014, κυρίως λόγω της πτώσης των πωλήσεων στον κλάδο των

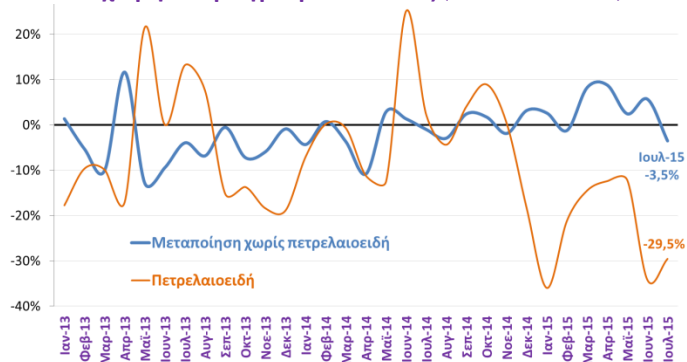
Διάγραμμα 5: Εγγεγραμμένοι που αναζητούν εργασία (ΟΑΕΔ, Αυγ. 2015)

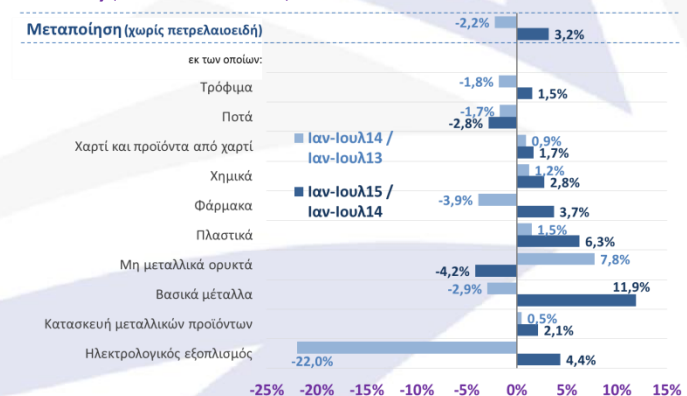
Διάγραμμα 6: Εργαζόμενοι, οικονομικά ενεργοί και οικονομικά μη ενεργοί (ΕΛΣΤΑΤ, Ιουν. 2014)

Διάγραμμα 7: Κύκλος εργασιών στη μεταποίηση - % μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγούμενου έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Ιουλ. 2015)

Διάγραμμα 8: Μεταβολή δείκτη κύκλου εργασιών σε βασικούς κλάδους (ΕΛΣΤΑΤ, Ιουλ. 2015)

πετρελαιοειδών (-29,5%) και των ορυχείων/λατομείων (-22,8%). Αν εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή, οι πωλήσεις της μεταποίησης εμφανίζουν ηπιότερη μείωση -3,5% (Διάγραμμα 7). Εκτός από τα καύσιμα, σημαντική πτώση καταγράφουν οι πωλήσεις στους κλάδους ένδυσης (-28,1%), ξύλου (-29,0%), μη μεταλλικών ορυκτών (-27,1%) και μηχανοκίνητων οχημάτων (-42,6%). Αντίθετα, άνοδο εμφανίζουν οι πωλήσεις στους κλάδους τροφίμων (+0,7%), φαρμάκων (+3,9%), Η/Υ και ηλεκτρονικών προϊόντων (+66,4%) και λοιπού εξοπλισμού μεταφορών (πλοία, αεροπλάνα, στρατιωτικά οχήματα κλπ) (+36,1%, Διάγραμμα 8). Κατά το διάστημα Ιανουαρίου – Ιουλίου 2015 ο μέσος δείκτης κύκλου εργασιών στη μεταποίηση εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών παρουσιάζει άνοδο +3,2%, ενώ στους περισσότερους βασικούς κλάδους παρατηρούνται θετικές μεταβολές, με τις μεγαλύτερες να σημειώνονται στους κλάδους βασικών μετάλλων (+11,9%), πλαστικών (+6,3%) και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (+4,4%).

Τουριστική κίνηση: Αύξηση +4,4% σημειώθηκε τον Ιούλιο του 2015 στον αριθμό των αφίξεων, οι οποίες ανήλθαν στα 4,4 εκατ. ταξιδιωτών, ενώ οι εισπράξεις ανήλθαν στα €2,9 εκατ. περίπου (+3,5%). Αξίζει να σημειωθεί ότι από τις αρχές του έτους ο ρυθμός αύξησης των εισπράξεων και ιδίως των αφίξεων έχει μειωθεί σημαντικά (Διάγραμμα 9). Συνολικά, κατά το διάστημα Ιανουαρίου – Ιουλίου 2015 οι αφίξεις ανήλθαν στα 12 εκατ. περίπου, παρουσιάζοντας άνοδο +14,2% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2014, ενώ οι εισπράξεις ανήλθαν στα €7 εκατ. περίπου καταγράφοντας άνοδο +6,2%. Ιδιαίτερα αυξημένος εμφανίζεται ο αριθμός των αφίξεων από χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ (+42,7%), ενώ πτώση παρουσιάζουν οι αφίξεις από τις χώρες εκτός της ΕΕ (-1,5%) (Διάγραμμα 10). Πιο αναλυτικά, κατά το διάστημα Ιανουαρίου – Ιουλίου 2015 οι αφίξεις από τη Γερμανία και τη Γαλλία εμφάνισαν αύξηση κατά +23,6% και +7,3% αντίστοιχα, καθώς επίσης και οι αφίξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά +29,3%. Αναφορικά με τις λοιπές χώρες εκτός της ΕΕ-28, οι αφίξεις από τη Ρωσία μειώθηκαν κατά -65,2%, ενώ οι αφίξεις από τις ΗΠΑ παρουσίασαν αύξηση κατά +34,8%.

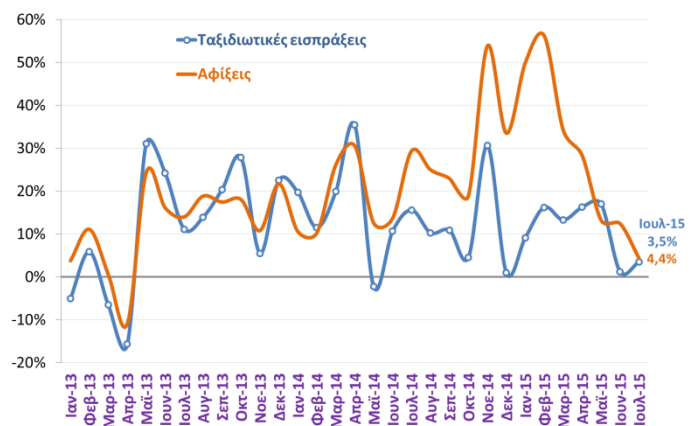
Δείκτης τιμών εισροών - εκρών στη γεωργία – κτηνοτροφία: Αύξηση +4,8% καταγράφεται στον δείκτη τιμών εκρών (αγροτικών προϊόντων) τον Ιούλιο του 2015, έναντι μείωσης -1,6% στον δείκτη τιμών εισροών (λιπάσματα, ζωοτροφές, αγροτικά μηχανήματα κλπ, Διάγραμμα 11). Αξίζει να σημειωθεί ότι οι τιμές εισροών μειώνονται για 24 συνεχόμενους μήνες, ενώ οι τιμές εκρών παρουσιάζουν αύξηση από τον Δεκέμβριο του 2014, γεγονός που υποδηλώνει βελτίωση των όρων εμπορίου στη γεωργία. Η αύξηση του δείκτη τιμών εκρών (αγροτικών προϊόντων) τον Ιούλιο του 2015, οφείλεται κυρίως στις αυξήσεις των τιμών στα λεμόνια (+33,9%), τα κρεμμύδια (+26,1%), τους σπόρους (+24,9%) και τις πατάτες (+24,1%). Από την άλλη, η μείωση του δείκτη τιμών εισροών (λιπάσματα, ζωοτροφές, αγροτικά μηχανήματα κλπ) οφείλεται κυρίως στην πώση των τιμών καυσίμων (-11%), ενώ παράλληλα μείωση παρατηρείται και στις τιμές των γεωργικών κτηρίων (-2,7%) και αυτοκινήτων (-0,6%).

Απασχόληση, Μισθοί και Μέγεθος Επιχειρήσεων

Αναλυτικά στοιχεία του ΙΚΑ για την πορεία των αποδοχών των ασφαλισμένων πλήρους και μερικής απασχόλησης για το Δεκέμβριο του 2014 δείχνουν ότι από το Δεκέμβριο του 2013 οι μικτές αποδοχές (οι βασικές αποδοχές με τις εισφορές του εργαζόμενου και χωρίς αναλογία δώρου) πλήρους απασχόλησης μειώθηκαν ειδικά στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις (με άνω των 250 ασφαλισμένων στο ΙΚΑ (ενώ αντίθετα αυξήθηκαν σε όλες τις άλλες κατηγορίες μεγεθών επιχειρήσεων). Όμως η μείωση αυτή των αποδοχών στις μεγάλες επιχειρήσεις έρχεται στη συνέχεια μιας πολύ μικρότερης μείωσης των αποδοχών αυτών την περίοδο 2009-2013, οπότε ουσιαστικά οι μεγάλες επιχειρήσεις ακολούθησαν με αρκετή καθυστέρηση τις μικρότερες στη μείωση των μέσων μικτών αποδοχών πλήρους απασχόλησης. Έτσι, σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2009 οι μικτές αποδοχές στις μεγάλες επιχειρήσεις με πάνω από 250 ασφαλισμένους έχουν υποχωρήσει το Δεκέμβριο του 2014 κατά -11,5%, στις επιχειρήσεις με κάτω από 10 ασφαλισμένους κατά -15,4%, στις επιχειρήσεις με 11 έως 49 ασφαλισμένους κατά -12,2% και στις επιχειρήσεις με 50-249 ασφαλισμένους κατά -10,2%. Παραμένει πάντα ότι οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις καταβάλλουν υψηλότερους

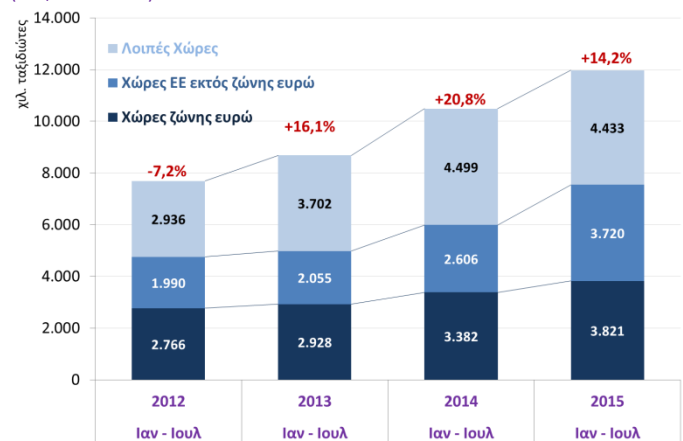
Διάγραμμα 9: Ταξιδιωτικές εισπράξεις και αφίξεις (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγούμενου έτους)

(ΤτΕ, Ιουλ. 2015)

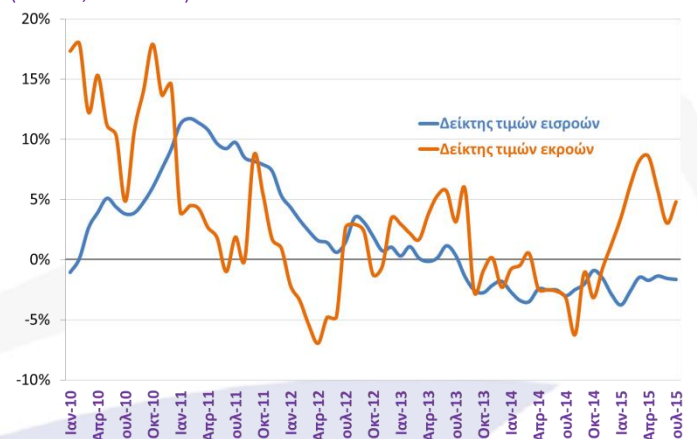
Διάγραμμα 10: Τουριστική κίνηση (χιλ. ταξιδιώτες και % μεταβολή με αντίστοιχη περίοδο προηγούμενου έτους)

(ΤτΕ, Ιουλ. 2015)

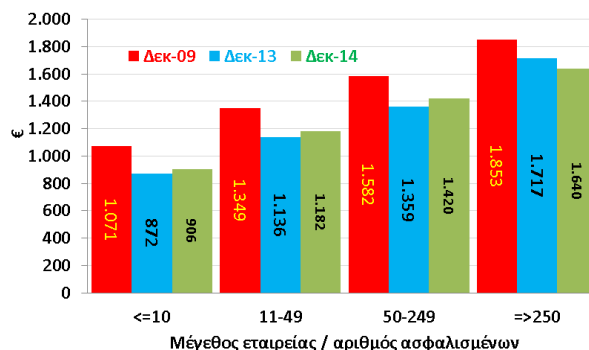
Διάγραμμα 11: Ετήσιες % μεταβολές του δείκτη τιμών εισροών και εκρών στη Γεωργία – Κτηνοτροφία

(ΕΛΣΤΑΤ, Ιουλ. 2015)

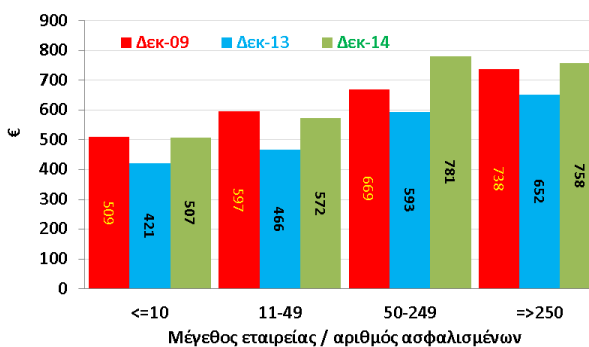
μισθούς πλήρους απασχόλησης. Συγκεκριμένα, το Δεκέμβριο του 2014 οι μεγάλες επιχειρήσεις κατέβαλλαν μηνιαίο μισθό €1.640, ή μισθό 81% υψηλότερο αυτού που κατέβαλλαν οι επιχειρήσεις με κάτω από 10 ασφαλισμένους στο ΙΚΑ στους υπαλλήλους τους (Διάγραμμα 12). Οι διαφορές είναι μικρότερες στους μισθούς μερικής απασχόλησης (Διάγραμμα 13). Και πάλι οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις καταβάλλουν υψηλότερες αποδοχές αλλά η διαφορά είναι μικρότερη. Αυτό που είναι αξιοσημείωτο είναι ότι μεταξύ Δεκεμβρίου 2013 και Δεκεμβρίου 2014 σε όλα τα μεγέθη επιχειρήσεων αυξήθηκαν σημαντικά οι αποδοχές των εργαζόμενων με μερική απασχόληση (16,2% στις μεγάλες επιχειρήσεις, 31,6% στις επιχειρήσεις με 50-249 ασφαλισμένους στο ΙΚΑ και περίπου 20% στις υπόλοιπες επιχειρήσεις. Η εξέλιξη αυτή καταγράφεται σε συνέχεια της μεγάλης αύξησης της μερικής απασχόλησης ειδικά στις επιχειρήσεις με κάτω των 10 ασφαλισμένων και στις επιχειρήσεις με 10-49 ασφαλισμένους (Διάγραμμα 14), αύξηση που μάλιστα συνεχίστηκε και εντός του 2014 για τις επιχειρήσεις αυτού του μεγέθους. Αξιοσημείωτο είναι ότι η ένταση χρήσης της μερικής απασχόλησης παραμένει σταθερά πολύ μικρότερη στις μεγάλες επιχειρήσεις, αντανakλώντας την ικανότητα των πιο οργανωμένων επιχειρήσεων να απασχολούν μισθωτούς πλήρους απασχόλησης με μεγαλύτερη ευελιξία, την ώρα που οι μικρότερες επιχειρήσεις χρειάζονται περισσότερο την ευελιξία των μειωμένων ωρών απασχόλησης. Ένα σοβαρό ζήτημα που φυσικά προκύπτει και απασχολεί τους ελεγκτικούς μηχανισμούς είναι το ενδεχόμενο η μεγάλη στροφή προς τη μερική απασχόληση να υποκρίνεται πλήρη απασχόληση που όμως δηλώνεται ως μερική με στόχο τη μείωση των επίσημων αποδοχών και των ασφαλιστικών εισφορών που καταβάλλονται. Σημειώνεται ότι το Δεκέμβριο 2014 το σύνολο των μικτών (με εισφορές εργαζόμενων) αποδοχών των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ εργαζόμενων ήταν €1,8 δις και οι αντίστοιχες εισφορές – έσοδα του ΙΚΑ €634 εκατ. Οι κλάδοι με τη μεγαλύτερη μισθοδοσία ήταν το χονδρικό και λιανικό εμπόριο (€328 εκατ.), χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί (€129 εκατ.), ξενοδοχεία και εστιατόρια (€ 123 εκατ., πρέπει να σημειωθεί όμως ότι τον Ιούνιο 2014 στον κλάδο η μισθοδοσία ήταν €198 εκατ. και τον Ιούλιο και Αύγουστο αυξάνει ακόμα περισσότερο λόγω εποχικότητας), υγεία και μέριμνα (€110 εκατ.), δημόσια διοίκηση και άμυνα (€108 εκατ.), άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες (€105 εκατ.), εκπαίδευση (€88 εκατ.) και βιομηχανία τροφίμων και ποτών (€82 εκατ.). Για τη μεταποίηση ως σύνολο, η μισθοδοσία Δεκεμβρίου ήταν €290 εκατ. και για τη βιομηχανία μαζί με τις κατασκευές και οικονομοτεχνικά έργα €463 εκατ. ή το 24,7% του συνόλου της μισθοδοσίας του μήνα και ένα αντίστοιχο ποσοστό για τα έσοδα του ΙΚΑ από εισφορές (25,4%, λίγο αυξημένο λόγω των υψηλότερων του μέσου όρου αποδοχών που καταβάλλει η βιομηχανία). Οι επιχειρήσεις με άνω των 50 ασφαλισμένων κατέβαλλαν το μήνα Δεκέμβριο 2014 το 64,1% της συνολικής μισθοδοσίας του μήνα και οι επιχειρήσεις με άνω των 250 ασφαλισμένων το 42,2%. Οι εκτιμήσεις αυτές αφορούν μόνο την άμεση συνεισφορά, παρατήρηση που έχει σημασία καθώς η βιομηχανία και η μεταποίηση έχουν ιδιαίτερα μεγάλας πολλαπλασιαστές όχι μόνο σε ό,τι αφορά τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας σε άλλους κλάδους αλλά και σε ό,τι αφορά τη δημιουργία έμμεσων θέσεων εργασίας σε κλάδους που εντάσσονται σε αλυσίδες αξίας που χτίζονται γύρω από τις μεταποιητικές και βιομηχανικές δραστηριότητες, όπως καταγράφει ενδεικτικά μελέτη της [BusinessEurope](#) καθώς και η σχετική [υποστηρικτική μελέτη](#). Συμπερασματικά, τα στοιχεία του ΙΚΑ δείχνουν για άλλη μια φορά τη σημασία που έχει η αύξηση του μέσου μεγέθους της ελληνικής επιχείρησης για την αύξηση της μισθωτής εργασίας, των αποδοχών των εργαζόμενων και την ενίσχυση της απασχόλησης πλήρους ωραρίου – **αύξηση που φυσικά πρέπει να προέλθει από την ανάπτυξη των μικρότερων επιχειρήσεων και όχι από το κλείσιμο τους**. Αντίστοιχα, καταγράφεται η σημασία της βιομηχανίας και της μεταποίησης για τη δημιουργία θέσεων εργασίας μισθωτής απασχόλησης ακόμα και στην Ελλάδα στην οποία η παραγωγή εμπορευσιμων αγαθών όχι μόνο έχει υπονομευτεί τις τελευταίες δεκαετίες αλλά έχει πληγεί ιδιαίτερα τα τελευταία 6 χρόνια – περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο κλάδο (με εξαίρεση τις κατασκευές) καθώς εμφανίζει τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση της απασχόλησης κατά τη διάρκεια των μηνονίων (Διάγραμμα 15).

Διάγραμμα 12: Μικτές* αποδοχές μισθωτών πλήρους απασχόλησης (ΙΚΑ, Δεκ. 2014)

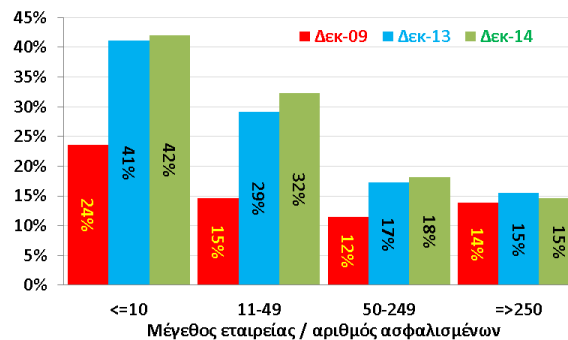
* Περιλαμβάνουν βασικούς μισθούς και εισφορές εργαζόμενου

Διάγραμμα 13: Μικτές* αποδοχές μισθωτών μερικής απασχόλησης (ΙΚΑ, Δεκ. 2014)

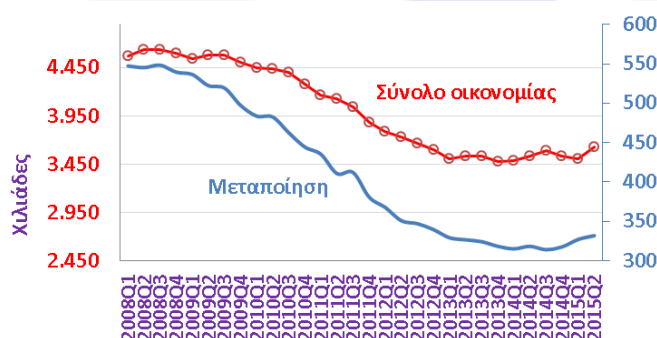

* Περιλαμβάνουν βασικούς μισθούς και εισφορές εργαζόμενου

Διάγραμμα 14: Αναλογία πλήρους και μερικής απασχόλησης (ΙΚΑ, Δεκ. 2014)

Διάγραμμα 15: Απασχόληση (ΕΛΣΤΑΤ, Q2 2015. Χιλιάδες)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

Ενεργητικό € 435 δις 72% συνόλου*	Ίδια κεφάλαια € 58 δις 44% συνόλου*	Πωλήσεις € 77 δις 46% συνόλου*	Προ φόρων κέρδη € 2,4 δις** 44% κερδών***
Εργαζόμενοι 220.000	Μισθοί € 4,6 δις	Ασφαλ. εισφορές € 2 δις	Φόρος επί κερδών € 1,6 δις

* Άθροισμα δημοσιευμένων ισολογισμών ΑΕ και ΕΠΕ

** Άθροισμα κερδών και ζημιών όλων των επιχειρήσεων

*** Φορολογητέα κέρδη κερδοφόρων επιχειρήσεων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής.

Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenberg

B-1000 Bruxelles

T: +32 (02) 231 00 53

F: +32 (02) 732 35 70

E: main@sevbxl.be

καινοτομία

είναι να απαντάς σε ερωτήσεις
που δεν τέθηκαν ακόμα.

intracom

Think forward